Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001651

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-05-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ткач Юлія Олегівна

2. Yulia Tkach

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 081 Право

Дата захисту: 21-07-2025

Спеціальність за освітою: 081 право

Місце роботи здобувача: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9124

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.77.21.11

Тема дисертації:

1. Кримінальна відповідальність за порушення встановленого законом порядку трансплантації анатомічних матеріалів людини

2. Criminal liability for violation of the procedure for transplantation of human anatomical materials established by law

Реферат/анотація:

1. Дисертаційне дослідження, проведене на стику кримінального та медичного права, аналізує кримінальну відповідальність за порушення порядку трансплантації анатомічних матеріалів людини в Україні, спираючись на чинне національне та зарубіжне законодавства, а також на здобутки в цій галузі. Робота демонструє еволюцію правового регулювання трансплантації в Україні, починаючи з часів Київської Русі (перших пам'яток права і перших лікарських статутів). Представлений глибокий аналіз і нормативних актів радянського періоду, коли правові норми у сфері трансплантації зводилися до відомчих актів Міністерства охорони здоров'я СРСР. Ці акти містили певні правила щодо трансплантації, проте мали суттєві недоліки, одним з яких було повне ігнорування питань кримінальної відповідальності за незаконну трансплантацію анатомічних матеріалів людини. Відсутність чіткої кримінально-правової бази створювала правовий вакуум, що сприяв зловживанням у цій сфері, перешкоджав ефективному розслідуванню злочинів та запобіганню їх

поширення. Здійснено також широкий огляд правового становлення трансплантології в Україні, від проголошення незалежності у 1992 році до сучасного стану цієї галузі в Україні. У дисертації детально розглядається ухвалення ст. 143 Кримінального кодексу України (КК України) від 5 квітня 2001 року, яка вперше запровадила кримінальну відповідальність за порушення встановленого законом порядку трансплантації органів і тканин людини. Всебічний аналіз цієї статті виявляє її неоднозначність у визначенні суб'єкта злочину. Дослідження показало, що в різних частинах ст. 143 КК України фігурує як спеціальний, так і загальний суб'єкт злочину. Зокрема, ч. ч. 1 та 2 ст. 143 КК України передбачають спеціальний суб'єкт. У той час як ч. ч. 3, 4 і 5 цієї статті встановлюють як спеціальний (медичний працівник), так і загальний суб'єкт (будь-яка особа незалежно від професії, яка вчинила злочин у цій сфері). Така диференціація викликає на практиці розбіжні тлумачення й ускладнює кваліфікацію злочинів, пов'язаних з трансплантаційною діяльністю. Дисертація критично оцінює існуючу редакцію ст. 143 КК України, обґрунтовуючи необхідність її вдосконалення. Пропонується переглянути формулювання статті, щоб усунути неоднозначності у визначенні суб'єкта злочину, запобігти колізіям правозастосування та підвищити ефективність боротьби з незаконною трансплантацією. Дисертація досліджує і соціальну обумовленість кримінальної відповідальності за порушення встановленого законом порядку трансплантації анатомічних матеріалів людини. Тут виявлені труднощі у визначенні і класифікації чинників, на підставі яких встановлюється кримінальна відповідальність. Тому в ракурсі соціальної обумовленості проаналізовано фактори незаконної трансплантаційної діяльності – її соціально-економічні, медичні, нормативно-правові та кримінологічні чинники. Крім аналізу кримінально-правової сторони питання, дисертація розглядає міжнародні стандарти в галузі трансплантації, конвенції та рекомендації міжнародних організацій, що стосуються етичних аспектів донорства і застосування трансплантації, а також питання захисту прав як донорів, так і реципієнтів. Досліджується міжнародний досвід правового регулювання кримінальної відповідальності за злочини незаконної трансплантації в законодавствах Великобританії, Іспанії, Ізраїлю, Латвійської і Естонської Республік, Грузії, Азербайджану, Болгарії, Франції та інших держав. Особлива увага приділяється проблемі трансплантаційного туризму, який становить серйозну загрозу для здоров'я і життя людей, і необхідності протидії цьому явищу на національному та міжнародному рівнях. Дисертація зачіпає також питання проблеми нестачі донорських органів.

2. The dissertation research, conducted at the intersection of criminal and medical law, analyzes criminal liability for violation of the procedure for transplantation of human anatomical materials in Ukraine, based on current national and foreign legislation, as well as on achievements in this area. The work demonstrates the evolution of legal regulation of transplantation in Ukraine, starting from the times of Kievan Rus (the first legal monuments and the first medical statutes). It also presents an in-depth analysis of the regulations of the Soviet period, when the legal norms in the field of transplantation were reduced to departmental acts of the Ministry of Health of the USSR. These acts contained certain rules regarding transplantation, but had significant shortcomings, one of which was the complete disregard for criminal liability for the illegal transplantation of human anatomical materials. The absence of a clear criminal legal framework created a legal vacuum that contributed to abuses in this area, impeded effective investigation of crimes and prevented their spread. A broad overview of the legal formation of transplantation in Ukraine, from the declaration of independence in 1992 to the current state of this industry in Ukraine, was also provided. The dissertation examines in detail the adoption of Article 143 of the Criminal Code of Ukraine (CCU) of April 5, 2001, which for the first time introduced criminal liability for violation of the procedure for transplantation of human organs and tissues established by law. A comprehensive analysis of this article reveals its ambiguity in defining the subject of the crime. The study showed that different parts of Art. 143 of the Criminal Code of Ukraine mention both special and general subjects of the crime. In particular, parts 1 and 2 of Art. 143 of the CC of Ukraine provide for a special subject. Whereas, parts 3, 4 and 5 of this Article establish both a special (medical worker) and a general subject (any person, regardless of profession, who committed a crime in this area). This differentiation causes divergent interpretations in practice and complicates the qualification of crimes related to transplantation activities. The dissertation critically assesses the current version of Article 143 of the Criminal Code of Ukraine, justifying the need for its improvement. It is proposed to revise the

wording of the article to eliminate ambiguities in the definition of the subject of the crime, to prevent conflicts of law enforcement and to increase the effectiveness of combating illegal transplantation. The dissertation also examines the social determinants of criminal liability for violation of the procedure for transplantation of human anatomical materials established by law. It reveals the difficulties in identifying and classifying the factors on the basis of which criminal liability is established. Therefore, from the perspective of social conditioning, the author analyzes the factors of illegal transplantation activity - its socio-economic, medical, regulatory and criminological factors.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Ткач Ю. О. Особливості суб'єкта злочину, передбаченого статтею 143 КК України. Юридичний науковий електронний журнал Запорізького національного університету. № 1/2023. С. 399-406.
- 2. Ткач Ю. О. Предмет злочину порушення встановленого законом порядку трансплантації анатомічних матеріалів людини. Науковий журнал «Право і безпека». 2023 № 4 (91), С.34-44.
- 3. Ткач Ю. О. Об'єктивна сторона порушення встановленого законом порядку трансплантації анатомічних матеріалів людини (ст. 143 КК України). Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування. 2024 № 12.
- 4. Tkach Y. O."Foreign experience of legal regulation of criminal liability for violation of the procedure for transplantation of human anatomical materials established by law"."Cell and Organ Transplantology". 2024 № 12(1). С. 22 -27.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гаркуша Аліна Григорівна

2. Harkusha Alina H.

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Андрушко Андрій Васильович
2. Andrii V. Andrushko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7735-7898

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Луценко Ірина Геннадіївна
2. Iryna H. Lutsenko

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4610-8549

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бабанін Сергій Володимирович

2. Sergiy V. Babanin

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Почтовий Максим Миколайович

2. Maksym M. Pochtovyi

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Березняк Василь Сергійович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Березняк Василь Сергійович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Почтовий Максим Миколайович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна